

Avatók és aratók

FTC–Vasas

0-1 (0-0)

1974. május 19.

Üllői út, 30 000 néző. Jv.: Somlai

FTC: Géczy – Martos, Bálint, Mucha, Megyesi – Juhász, Kú – Szőke, Branikovits, Máté (Kelemen, 46.), Magyar

Vasas: Mészáros – Fábíán, Lakinger, Vidáts, Kántor – Török, Komjáti, Kovács – Müller (Vida, 85.), Várady, Gass (Tóth, 58.)

Gólszerző: Müller (68.)

Az 1973–1974. évi bajnokság

1. Újpesti Dózsa	30	18	6	6	75-33	42
2. Ferencvárosi TC	30	15	9	6	54-29	39
3. Rába ETO	30	15	8	7	43-35	38
4. Videoton SC	30	15	7	8	39-31	37
5. Tatabányai B.	30	14	9	7	40-37	37
6. Bp. Honvéd	30	14	6	10	54-36	34
7. Pécsi MSC	30	12	10	8	29-26	34
8. Vasas SC	30	9	14	7	35-31	32
9. Salgótarjáni BTC	30	10	12	8	25-28	32
10. MTK	30	11	6	13	44-41	28
11. Csepel SC	30	10	7	13	35-43	27
12. Zalaegerszegi TE	30	10	4	16	28-44	24
13. Haladás VSE	30	8	7	15	31-47	23
14. VM Egyetértés	30	4	15	11	25-48	23
15. Szegedi EOL	30	5	10	15	28-45	20
16. Dorogi AC	30	2	6	22	23-54	10

Így festett az akkor valóban Európa-klaszisú Üllői úti pálya az avatón

Hatalmas várakozás előzte meg május tizenkilencedikét 1974 Budapestjén. Ezen a napon megnyílt az új FTC-pálya! Az avatást a klub megalakulásának hetvenötödik évfordulójára tempírozták, és nyilvánvalóvá vált: a hetvenes esztendőkből – az ötvenesekkel ellentétben – a Ferencváros már semmiféle hátrányt nem szenved a politikától. Elvégre a többi nagy fővárosi egyesület nem is álmodhatott olyan, az akkori nyugat-európai nívónak megfelelő arénáról, amelyet a kilencedik kerületben építettek.

Igaz, az FTC valamennyi budapesti konkurensének volt stadionja – ilyen olyan színvonalú –, míg a zöld-fehérek több mint egy évtizede nem játszhattak hazai pályán: régi sporttelepüket a Diósgyőr elleni, 1963. november 20-án rendezett bajnoki mérkőzés (3:0) után bezárták, és attól fogva rendre a Népstadionban lépett fel pályaválasztóként a legnépesebb szurkolótáborral büszkélkedő csapat.

Érthető, ha az avatást nagy izgalmak előzték meg; kevésbé érthető, hogy a kellenél nagyobbak is... A televízió – amely az NB I-es meccsekről, pláne a rangadókról, hétről hétre közvetített – műsortervbe vette ugyan a találkozó egyenes adását, ám a mérkőzés hetében váratlanul arról értesítette a lakosságot: nem sugározza a mérkőzést. Ennek nyomán az amúgy is kincset jelentő belépők értéke egyenesen az egekbe szökött, de kisebb vagyonokat kínálni már csak az eladott jegyekre lehetett, hiszen valamennyi „zsuga” elővételben elkel (sokat pedig ajándékba adtak a stadion építőinek). Magyarán: a később „ébredők” kizárólag abban bízhattak, hogy – megfelelő pénzügyi ajánlattal – rá tudják venni a szerencsés harmincezer ember valamelyikét a nála lévő belépő átadására. (Akinak ez sikerült, az már a nyitást megelőzően átadó ünnepséget tartott.) A jegytulajdonosok egyébként abban az értelemben sem akármit őriztek, hogy a rendezők zöld plüssel bevont, belül az FTC dombornyomásos címerével ékesített díszdobozba csomagolták az összes tikkett, azaz örök emlékek szánták nem csupán az avatást, hanem az ottlét dokumentumát is.

S miközben a nagy esemény lázba hozta a Ferencvárost – meg kis túlzással az országot –, a zöld-fehér klubban dilemmát keltett: a különleges alkalommal melyik együttes legyen az ellenfél? A kisebb csapatok bármelyikével szemben, ha garantálható nem is, valószínűsíthető volt az FTC-győzelem, ám azt is tudta mindenki: az ünnepi pillanathoz derbi illik igazán. Rangadó esetén per sze megnőtt a döntetlen vagy a vereség esélye, ám a rivális kiválasztásának idő-

**Mucha József és Vidáts Csaba
az első emeleten**

pontjában a kockázatot jelentősen csökkentette, hogy a „nagyok” közül a Vasas mindössze tizenegy pontot szerzett 1973 őszén, és 1974 tavaszát is úgy kezdte, hogy Szegeden (1-1) Müller Sándort és Várady Béla-t kiállították, majd az MTK-tól 3-1-re kikapott a piros-kék gárda.

Takács II József, szakmája szerint taxis, mindig jól vezetett: itt a csapatok élén

Noha a Képes Sport megrendelésére a téli szünetben készített számítógépes prognózis az angyalföldiek látványos tavaszi feljavulását vetítette előre, a komputer „véleményére” nem adtak a ferencvárosiak, és úgy döntöttek: a Vasas elleni meccsel avatják az arénát.

A Fáy utcaiak azonban nemhogy feljavultak, de március végétől – miként mondani szokás – megtálsodtak: csak Székesfehérváron, a Videotonnal szemben vesztek pontot (0-0), míg a Szombathelyi Haladást (3-1), a Dorogot (3-1), a Csepelt (2-1), a Honvédot (3-1), a ZTE-t (2-0) és a Pécsét (2-0) sorra

legyőzték. Magunk közt szólva: nem az volt a meglepetés, hogy a piros-kékek jól szerepelnek, hanem az, hogy miként futballozhattak olyan „bűn” rosszul, milyen teljesítményt az ősszel nyújtottak. Játékosgarnitúrájuk képességeire jellemző volt, hogy a május 29-én esedékes Magyarország–Jugoszlávia találkozóra – Albert Flórián válogatottbéli búcsúmeccsére – a Ferencváros (az utolsó bajnoki mérkőzését 1974 márciusában játszó „Császárral” együtt) őt, a Vasas négy labdarúgót delegált, és nem tudni, hány angyalföldi labdarúgó sorakozik még a keretben, ha nem egy nappal az A együttes fellépése előtt rendezik az utánpótlás Eb-döntő visszavágóját. Az NDK ellen 4-0-ra győztes és az aranyérmes elnyerő fiatalok találkozájára rendelték ugyanis a „nagyok” között már egyaránt bemutatkozó Mészáros Ferencet, Török Pétert, Kántor Mihályt, valamint a két gólt szerző Váradyt.

Relikvia a pályaaavatóról: a zöld bársonydoboz és az emléklap, amely minden jegyhez járt

A Fradi-öregfiúk a megnyitó előmérkőzésén. Állnak, balról: Rudas, Gulyás, Lázár, Mátrai, Szabó, Láng, Kocsis, Gyetvai. Elöl: Németh, Novák, Albert, Rákosi, Fenyvesi dr.

Ezzel a garnitúrával május 19-én még mindig csak az első osztály nyolcadik helyezettjeként érkezett az Üllői útra a Vasas. . .

Az NB I-es találkozó délután öt-kor kezdődött – azért nem esti meccs volt, mert a világító-be-
rendezést csak 1978. ok-
tóber 14-én, a 4-1-gyel
zárult FTC–Pécs mér-
kőzésen avatták –, a
stadion kapuit há-
romnegyed kettőkor
nyitották. De már egy
óra tájban annyian vol-
tak a pálya környékén,
hogy megmozdult a föld...
Annyira azért nem, mint amennyire
az építés ideje alatt. Az aréna felhú-
zása során 13 000 köbméter betont,
236 tonna gömbacélt, 11 kilométer-
nyi kábelt használtak fel, és 36 000

köbméter földet mozgattak meg. A nézőtéren 19 ezer ülő- és 11 ezer állóhe-
lyet, a lelátók alatt tizenhat büfét létesítettek a nem éppen Krúdy Gyula-i fan-
táziával elnevezett Középület-építő Vállalat kivitelezésében. Maga a sta-
dion 90 millió, a klubház további 15 millió forintba került; a legke-
vesebb, ami mondható, hogy nem spóroltak a költségeken.

S a nyitányon mindenki ott volt, aki élt és számított. A fő
mérkőzés előtt ugyanis öregfiúk-találkozót tartottak, amelyen
pályára lépett – többek között – Gulyás Géza, Rudas Ferenc,
Mátrai Sándor, Novák Dezső, Perecsi Tibor, Kocsis György,
Láng Károly, Albert Flórián, Németh Miklós, Rákosi Gyula,
Fenyvesi Máté, illetve Kamarás Mihály, Bakos Sándor, Mészöly
Kálmán, Ihász Kálmán, Bárfy Antal, Fister Ferenc, Raduly József,
Farkas János, Pál László, Pál Tibor. A gálameccs 4-4-gyel zárult (gól: Novák
2, Albert, Fenyvesi, illetve Farkas 2, Pál László, Ihász), de még nem volt vége
a múltidézésnek, mert a bajnoki rangadóra a másfél hónap híján hetvenéves
Takács II József vezette fel a két csapatot, aki 1926-ban még a Vasas, majd
1927-től – négy alkalommal – az FTC színeiben volt gólkirály. Mögötte
egyetlen egy futballista haladt a hajdani ferencvárosi sporttelepet búcsúztatók
közül: csupán Juhász István játszott 1963 novemberében és 1974 májusában
is. Dalnoki Jenő szintén szerepelt tíz és fél esztendővel korábban, ám a het-
vennégyes csapatnál már edzőként tevékenykedett. S a derbit megelőzően a
leghatározottabban kijelentette: „Csaknem tizenegy év után újra itthon va-
gyunk. Ez sporttörténelmi pillanat, nyernünk kell!”

**Somlai jelez, Takács II passzol,
kezdődhet a mérkőzés**

**Branikovits finom csele
Lakinger mellett**

A Vasas azonban nem akart úgy meghajolni, mint dr. Lénárt Lajos mezőgaz-
dasági és élelmezésügyi miniszterhelyettes, az FTC klubelnöke, aki megnyitó
beszédében azt mondta: „Külön is megköszönöm pártunk és kormányunk
megértő segítségét.” (Amúgy, ha körbenézett az ember a gyönyörű létesít-
ményben, tényleg volt miért hálálkodni.) A két hónapja veretlen piros-kékek
nem a ferencvárosi ünnephez asszisztálni, hanem kiváló sorozatukat folytatni,
a presztízmérkőzést megnyerni érkeztek az Üllői útra, a „zöldövezetben” en-
nek megfelelően egyáltalán nem majális hangulat uralkodott, hanem – miként
a Népsport írta – „*ideges volt a légkör, sok a szabálytalanság, a két csapat játékosai ma-
kacsul és keményen adtak egymásnak*”. Az indulatokat Somlai Lajos játékező ne-
hezen tudta féken tartani, attól kezdve pedig végképp kicsúszott a lába alól a ta-
laj, hogy az első félidő végén csak szabadrúgást ítélt, miközben a ferencvárosi
közönség tizenegyet követelt, mert úgy látta: Kovács Ferenc a tizenhatoson
belül buktatta el Branikovits Lászlót. Ugyancsak büntetőt reklamált a publi-
kum kevéssel a fordulás után, amikor Lakinger Lajos ütközött a zöld-fehérek
csereként beküldött csatárával, Kelemen Gusztáival. . .

Majd a hatvannyolcadik percben úgy elnémult az aréna, mintha gyászzü-
netet tartottak volna.

**Nagy érték a gyűjtőknek:
emléklap a megnyitóról**

**Jegy a pályaaavatóról.
Óriási keletje volt
Pest északi és déli részén is**

A szintén a második féldőben a pályára vezényelt Tóth Bálint érzéssel indította a Vasas-támadást, és már a passz pillanatában érezni lehetett, hogy nagy baj lesz ferencvárosi szempontból, mert Müller Sándor szabadon vezethette a labdát az FTC kapujára. Az összeállításokban jobbszélsőként szereplő, de valójában kötetlenül futballozó, elsőrendű technikájú és irányítókészségű angyalföldi karmester, noha tovább is mehetett volna, amint a tizenhatos jobb sarkához ért, lőtt. A rúgás nem volt bombaerősségű, mégis tökéletesen sikerült, mivel épp a jobb kapufa mellett érte el a gólvonalat, azaz Géczy István hiába nyújtózott, nem tudott védeni (0-1).

A döbrent csend egy percig tartott, mert a következő akció során a mind bizonytalanabb Somlai elhamarkodottan kiállította a Kú Lajost buktató Török Pétert. Bő húsz perc

**Ekkor még senki nem tudta, hogy
a Vasas elrontja a fradisták ünnepét**

esélyt kapott a Ferencváros, hogy létszámfölényben legalább egyenlítsen, azaz elkerülje a blamázt, ám a vezetéstől megnyugodó Vasas tíz emberrel is jobban játszott mind zaklatottabb vetélytársánál. A piros-kékek önbizalmára jellemző, hogy Várady a félvonaltól is kapura ívelt – labdája alig ment föl –, s a balhátvéd Kántor Mihály sem csak bekkelt, hanem előre ment, és csupán Somlain múlt, hogy Martos Győző szabálytalansága nyomán nem következett angyalföldi tizenegyes... Ha büntető nem is, hosszabbítás volt, és a kilencvenharmadik percben az FTC menthette volna a menthetőt, de Mészáros Ferenc előbb Szőke István szabadrúgását, majd Mucha József közeli ismétlését is hártotta.

A hármas sípszó úgy hasított a levegőbe, mintha a játékvezető bemikrofonozott harsonába fújt volna: a zöld-fehér szurkolók üveges szemmel bámultak maguk elé, miközben a Fáy utcai labdarúgók mámorosan ölelkeztek a ferencvárosi pályán. Majd a Vasas vidámságtól hangos öltözőjében Müller azzal froclizta Váradyt, hogy „nem kell olyan sok gólt rúgni, elég egy is, de az fennmaradjon”, míg a hazai traktusban Mucha sírt, Bálint László pedig őriöngve kiabált azokkal a játéktársaival, akik így próbáltak védekezni: „Ez is csak egy mérkőzés volt a sok közül.” *Dalnoki is dühöngött: „Nem kötelező az FTC-ben szerepelni. El kell dönteni, ki akar nálunk játszani, és azt is, ki alkalmas erre.”*

A Ferencváros egy évvel később KEK-döntőt vívott, s a finalista szereplésről döntő belgrádi találkozón, a Crvena Zvezda elleni 2-2-es mérkőzésen kilencen (Géczy, Martos, Bálint, Megyesi, Juhász, Mucha, Máté, Magyar és csereként Kelemen) futballoztak azok közül, akiket a stadionavatón felülmúlt a Vasas.

Az angyalföldi diadalt a honvédségnél is értékelték: a piros-kékek három sorkatonája, Gass István, Komjáti András és Várady másnap reggel hatig kimenőt kapott. A trió a lemezlovas Keresztes Tiborral („Cintulával”), valamint Szilvia édesanyjával töltötte az éjszakát a budai Sarokház bárban, mert a disc-jockey-nak vagy hússzor kellett feltennie a diadalmas honvédők kedvenc számát, a slágerlistákon 1972-ben arató, Ausztráliában, Dél-Afrikában és Új-Zélandon listavezető, Nagy-Britanniában a második, az Egyesült Államokban az ötödik helyig jutó Sylvia's Mothert a Dr. Hook & The Medicine Show elnevezésű amerikai rockbandától.

Nicsinger Gyula, az úgynevezett sportszázad Vasas-drukker főtisztje pedig az Expressz együttes dalát dúdolta boldogan: „Zöld a kukoricaszár, mégis elmúlik a nyár...”

